

Z á p i s

z 35. schůze ústavně právního výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, která se konala dne 24. června 2015

- Přítomni:
- posl. Marek Benda
 - posl. Mgr. Marie Benešová
 - posl. Mgr. Jaroslav Borka
 - posl. Mgr. Jan Farský
 - posl. Mgr. Bc. Pavla Golasowská
 - posl. JUDr. Jan Chvojka
 - posl. JUDr. PhDr. Zdeněk Ondráček, Ph.D.
 - posl. Mgr. Martin Plíšek
 - posl. JUDr. Jeroným Tejc
 - posl. Mgr. Radek Vondráček

- Nepřítomni:
- posl. JUDr. Pavel Blažek, Ph.D.
 - posl. Marek Černoč
 - posl. JUDr. Stanislav Grospič
 - posl. PhDr. Martin Komárek
 - posl. JUDr. Ing. Lukáš Pleticha
 - posl. Ing. Bronislav Schwarz
 - posl. prof. JUDr. Helena Válková, CSc.
 - posl. Ing. Vlastimil Vozka
 - posl. Bc. Markéta Wernerová

- Hosté:
- Mgr. Anna **Šabatová**, Ph.D. - veřejná ochránkyně práv
 - Mgr. Petra **Zdražilová** – vedoucí právního odboru, Veřejný ochránce práv
 - Mgr. Jiří **Dienstbier** – ministr pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu
 - JUDr. Jan **Kněžínek**, Ph.D. - náměstek ministra a ředitel Sekce Legislativní rady vlády
 - Mgr. Karel **Novotný**, MBA, LL.M. – náměstek ministra průmyslu a obchodu
 - Mgr. Dana **Kaslová** – Ministerstvo průmyslu a obchodu
 - JUDr. Věra **Knoblochová** – Ministerstvo průmyslu a obchodu
 - PhDr. Zdeněk **Soukup** – poslanec
 - Ing. Markéta **Adamová** – poslankyně

a další hosté dle prezenční listiny

Návrh programu:

1. Schválení programu schůze
2. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (tisk 379)
3. Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (tisk 445)
4. Sdělení předsedy výboru

5. Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru

Po uvítání všech přítomných poslanců a hostů schůzi výboru v 10:00 hod. zahájil a řídil předseda výboru posl. JUDr. Jeroným Tejc. Úvodem sdělil, že na schůzi výboru se omlouvají poslanci uvedení na začátku zápisu.

K bodu 1:

Schválení programu schůze

Poté předseda výboru posl. Tejc poslancům předložil návrh programu schůze, který předem obdrželi všichni členové výboru e-mailem. Všichni přítomní poslanci s tímto návrhem vyslovili souhlas. (Z 8 přítomných poslanců 8 hlasovalo pro).

K bodu 2:

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (tisk 379)

Předseda výboru posl. Tejc navrhl k tomuto bodu změnit zpravodaje z důvodu nepřítomnosti posl. JUDr. Ing. Lukáše Pletichy. Členové výboru určili zpravodaje pro dnešní schůzi posl. Mgr. Martina Plíška. (Z 8 přítomných poslanců 8 hlasovalo pro). Předseda výboru posl. Tejc přivítal ministra pro lidská práva a rovné příležitosti Mgr. Jiřího Dienstbiera a udělil mu slovo.

Ministr Mgr. Dienstbier uvedl, že vládní návrh zákona vychází z programového prohlášení vlády, kde se vláda zavázala, že předloží tuto novelu s tím, že by měla zahrnovat výslovně posílení pravomoci nebo oprávnění veřejného ochránce práv obracet se na Ústavní soud tak, aby veřejný ochránce práv mohl navrhopvat přezkoumání nikoliv pouze podzákonných, ale i zákonných norem, tedy zákonů. Zároveň vládní prohlášení obsahuje závazek posílit ochranu proti diskriminaci. Také je zde navrhováno upravit procesní postupy veřejného ochránce práv či jeho kanceláře tak, aby se proces stal jednodušším a přátelštějším ke všem dotčeným osobám. Jednou z navrhovaných pravomocí veřejného ochránce práv je tedy možnost obracet se na Ústavní soud s tím, aby posoudil soulad zákona s ústavním pořádkem (tato pravomoc je limitována, není univerzální, veřejný ochránce práv by takto mohl postupovat v případě, že v rámci přezkoumávání některého podnětu, který vede, by tak dospěl k závěru, že součástí řešení tohoto problému je i otázka ústavnosti zákona). Druhou pravomocí, kterou navrhují, je svěřit veřejnému ochránci práv také možnost obracet se s antidiskriminační žalobou ve veřejném zájmu na soud. Zejména v případech, kdy se typově podobná diskriminace týká většího počtu osob. Většinou se jedná o osoby, které jsou ve slabém postavení. Antidiskriminační žaloba patří k nejsložitějším typům žalob nebo soudních podání. V celém legislativním procesu na úrovni vlády až do jednání vlády byl součástí návrhu i monitorovací mechanismus podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

Zpravodaj posl. Plíšek konstatoval, že tento vládní návrh zákona projednal podvýbor pro legislativní podněty veřejného ochránce práv a Evropský soud pro lidská práva. Tento podvýbor nepřijal z hlediska meritorního (celého) návrhu usnesení. Podvýbor pro legislativní podněty veřejného ochránce práv a Evropský soud pro lidská práva doporučil ústavně právnímu výboru podpořit pozměňovací návrh, který se týká nové kompetence veřejného ochránce práv z hlediska naplňování a monitoringu mezinárodní smlouvy upravující práva osob se zdravotním

postižením. Posl. Plíšek zároveň uvedl, že k vládnímu návrhu zákona byly podány pozměňovací návrhy od pana posl. Soukupa a Adamové. Posl. Plíšek pokládá tento vládní návrh zákona do značné míry za nesystémový a to z důvodu, že veřejný ochránce práv není zakotven v naší Ústavě. Především právo obracet se na Ústavní soud s návrhem na zrušení zákona nebo jeho části či z hlediska podání antidiskriminační žaloby. Podporuje pozměňovací návrh, který se týká monitoringu naplňování mezinárodní smlouvy upravující práva osob se zdravotním postižením. Domnívá se, že tato kompetence náleží veřejnému ochránci práv.

Předseda výboru posl. Tejc otevřel k danému bodu rozpravu. Překvapuje ho otázka 30 denní lhůty, kterou si může určovat veřejný ochránce práv. Předseda výboru posl. Tejc uvedl, že si osvojuje pozměňovací návrh, který se týká monitoringu naplňování mezinárodní smlouvy upravující práva osob se zdravotním postižením a domnívá se, že je to dobrý návrh.

Ohledně ústavní stížnosti se předseda výboru posl. Tejc vyjádřil, že není správné, aby jedna osoba měla možnost iniciovat ústavní stížnost. Dnes toto právo má pouze prezident republiky, skupina 41 poslanců, skupina 17 senátorů. Obává se zneužívání nebo nadužívání tohoto práva. U antidiskriminační žaloby si předseda výboru posl. Tejc klade otázku, jak by měl tento model přesně fungovat.

Na některé otázky reagovala veřejná ochránkyně práv Mgr. Anna Šabatová, Ph.D. a ministr pro lidská práva a rovné příležitosti Mgr. Jiří Dienstbier.

Posl. Mgr. Jan Farský se dotázal, zda je nutné měnit zákon, když v prvních částech se v podstatě mění jen mírně formulace a jestli to přinese nějakou pozitivní změnu. Ohledně podání k Ústavnímu soudu vidí řešení v podobě bezplatné právní pomoci. Domnívá se, že pokud bude veřejný ochránce práv vybaven více pravomocemi, nemusí to vést k jeho posílení.

Dále v rozpravě vystoupil posl. Mgr. Radek Vondráček a Mgr. Marie Benešová.

Posl. PhDr. Zdeněk Soukup a Ing. Markéta Adamová přednesli svoje pozměňovací návrhy.

Po odůvodnění ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu Mgr. Jiřího Dienstbiera, zpravodajské zprávě posl. Mgr. Martina Plíška a v obecné rozpravě ústavně právní výbor přijal **usnesení č. 131**, v němž přerušuje projednávání tisku 379.

K usnesení č. 131 z 10 přítomných poslanců

- 9 hlasovalo pro - Golasowská, Plíšek, Farský, Tejc, Benešová, Vondráček, Chvojka, Borka, Ondráček
- 1 hlasoval proti - Benda

K bodu 3:

Vládní návrh zákona, kterým se mění zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (tisk 445)

Předseda výboru posl. Tejc konstatoval, že u tohoto vládního návrhu zákona je určený garančním výborem hospodářský výbor a udělil slovo náměstkovi ministra průmyslu a obchodu Mgr. Karlu Novotnému, MBA, LL.M.

Náměstek Novotný uvedl, že předkládaný vládní návrh zákona představuje především implementaci směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů a vytváří podmínky pro adaptaci nařízení o řešení spotřebitelských sporů online. Dále reaguje na upozornění Evropské komise na nedostatečnou implementaci směrnice o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu. V neposlední řadě obsahuje též právní úpravu, která již reaguje na praktické aplikační zkušenosti České obchodní inspekce se stávající právní úpravou. Cílem navržené právní úpravy je tedy především vytvoření podmínek pro fungování rychlého, levného a eurokomfortního nástroje pro řešení spotřebitelských sporů, které nezatíží obchodní vztahy mezi podnikatelem a spotřebitelem. Navrhovaný způsob řešení spotřebitelských sporů má být přínosem zejména v případech tzv. bagatelních sporů, se kterými se spotřebitelé nevyplácí obracet na soud a dále v případech přeshraničních sporů, např. sporů z internetových obchodů. Navržená koncepce v maximální míře využívá již existující systémy spotřebitelských sporů ve specializovaných oblastech, to je v oblasti finančních služeb, finančního arbitra v oblasti pošt a telekomunikací (Český telekomunikační úřad) a v oblasti energetiky (Energetický regulační úřad). Zakládá kompetenci České obchodní inspekce jako obecního orgánu pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů, a to v oblastech nepokrytých uvedenými specializovanými subjekty. Pokud jde o projednání spotřebitelských sporů České obchodní inspekce, snahou Ministerstva průmyslu a obchodu bylo dosažení co nejméně formalizovaného přístupu k projednání sporů, který bude v minimální míře zatěžovat vztahy mezi podnikatelem a spotřebitelem.

Zpravodaj posl. JUDr. Jan Chvojka konstatoval, že z dopadové studie vyplývá, že velká část spotřebitelů se setkává s problémy při řešení svých spotřebitelských sporů. Touto novelou zákona se zavádí zejména alternativní způsob řešení spotřebitelských sporů, jde o tzv. mimosoudní řešení. Novela zákona nepřináší extra politickou věc do právního řádu, je to novela spíše odborná a věcná.

Předseda výboru posl. Tejc otevřel obecnou rozpravu a přednesl svůj pozměňovací návrh, který se týká předváděcích akcí, tzv. „šmejdu“. Hlavní myšlenkou pozměňovacího návrhu je, že na letáku musí být vždy uvedeno místo, čas akce a i cena nabízeného výrobku. Dále předváděcí akce by mohli konat pouze ti, kteří složí kauci na účet České obchodní inspekce ve výši 500 000,- Kč.

V rozpravě na dále vystoupili JUDr. Věra Knoblochová z Ministerstva průmyslu a obchodu, posl. Plíšek a Vondráček.

Po odůvodnění náměstka ministra průmyslu a obchodu Mgr. Karla Novotného, MBA, LL.M., zpravodajské zprávě posl. JUDr. Jana Chvojky a po obecné rozpravě ústavně právní výbor přijal usnesení č. 132, v němž přerušuje projednávání tisku 445.

K usnesení č. 132 z 10 přítomných poslanců

- 10 hlasovalo pro - Benda, Golasowská, Plíšek, Farský, Tejc, Benešová, Vondráček, Chvojka, Borka, Ondráček

K bodu 4:

Sdělení předsedy výboru

Předseda výboru posl. Tejc neměl žádné sdělení.

K bodu 5:

Návrh termínu a pořadu příští schůze výboru

Předseda výboru posl. Tejc informoval, že příští schůze výboru bude upřesněna e-mailem.

/Schůze výboru byla ukončena ve 11:45 hodin./

JUDr. PhDr. Zdeněk ONDRÁČEK, Ph.D. v. r.
ověřovatel výboru

JUDr. Jeroným TEJC v. r.
předseda výboru